

Unitat 1

L'ENTREVISTA

Leandre, l'aventura de ser pallaso

En Leandre i la Claire tenen una filla de quatre anys que es diu Lila. Quan arribo a casa seva, la Lila ja ha sopat i fa un dibuix per a un amic de l'escola. Mentre pare i filla xalen amb els colors, jo dono un cop d'ull als prestatges: vídeos de Charlot, Buster Keaton, Jacques Tati i altres mestres del cine còmic, però també de ballarins com Fred Astaire i Ginger Rogers. La Claire és ballarina.

És difícil, la feina de pallaso?

Per mi, ser pallaso no és fer feina. La feina la faig abans d'actuar, quan penso

i assajo els espectacles. Quan actuo no treballo: visc una aventura. Una aventura en què poden passar coses imprevisibles, perquè el públic sempre és diferent.

I qui la viu, l'aventura: tu o el teu personatge de pallaso?

Home, el meu personatge no existiria sense mi. Però qui viu l'aventura és el pallaso. Jo només el controlo de lluny.

Sí, però quina diferència hi ha entre tu i el teu personatge? On acabes tu i on comença el pallaso?

El Leandre de la vida real sempre pensa les coses dos cops abans de fer-les. El Leandre pallaso no: ell reacciona immediatament a les emocions que li provoca el públic. Jo hi estic molt atent, al públic.

I no hi ha el perill que els espectadors et capgirin el guió?

No. Com els comedians antics, un pallaso sempre sap reconduir l'acció dramàtica. El públic em respon positivament gairebé sempre, perquè el meu personatge no és agressiu i planteja la situació escènica com un joc. Com en totes les aventures, hi pot haver problemes, és

clar: una vegada, actuant al carrer al Fringe Festival d'Edimburg, en plena funció un vianant despistat va travessar l'espai escènic i pretenia que el públic s'enretirés perquè ell no volia canviar d'itinerari. M'hi vaig acostar i me'l vaig quedar mirant sense dir-li res. I ell, també sense dir-me res, em va clavar un cop de puny a la cara.

I tu què vas fer?

M'havia fet mal de debò, però vaig integrar l'incident a l'espectacle i el vaig deixar marxar.

Tu tens trenta-vuit anys. Quants en té, el teu pallasso?

Vint. Va néixer en una estada que vaig fer a Austràlia. Jo vivia una situació personal complicada, em sentia bastant sol i, com que encara no parlava anglès, la comunicació amb la gent m'era difícil. L'únic moment del dia en què les coses se'm feien amables era a la nit, quan actuava. Llavors els problemes es convertien en oportunitats i m'entenia la mar de bé amb la gent.

Sense paraules?

Es poden explicar situacions i transmetre sentiments sense paraules. M'agrada aventurar-me en el silenci. Em sento còmode quan la situació em porta a mi en comptes de portar jo la situació.

Quan surto a escena tinc molt clar què faré, però sobre la marxa vaig integrant el que se m'acut o allò que el públic em dona: el plor d'una nena, una senyora que passa, un que riu fora de temps...

Parlant de riure: què t'agrada més, que el públic rigui o que somrigui?

Tot i que faig algunes accions còmiques, no pretenc fer riure. Per mi el riure és més un mitjà que no pas una finalitat. El que intento és provocar emocions. [...]

Com va anar, que et fessis pallasso?

Vaig deixar els estudis a setze anys, a segon de BUP, perquè no tenia clar què volia estudiar. Vaig fer d'aprenent de pastisser, però com que feia màgia des dels set anys, de mica en mica em vaig anar decantant cap al món de l'espectacle i, el 1986, amb en Jordi Magdaleno i l'Enric Casso vam fundar el grup de teatre La Tal.

Quins mestres has tingut?

En Joan Armengol, en Johnny Melville, en Xavier Cid, en Jango Edwards... Quan vaig descobrir Yves Lebreton, em va impressionar la gran capacitat de crear tot un univers amb un argument molt senzill i sense dir una sola paraula.

Tots aquests són molt diferents com a pallassos...

I tant! Però la vida també és la suma de moltes coses diferents.

Tu ets la mena de pallasso que s'anomena *rodamon*. Sempre que et veig actuar m'adono que agrades tant al públic infantil com al públic adult. És normal, això?

El meu públic quasi sempre és mixt, tant en teatres com al carrer. Però sigui quin sigui el públic, jo no canvio ni l'argument ni la manera d'actuar, perquè

els nois i les noies són prou intel·ligents i sensibles per entendre-ho tot. Hi ha coses que els poden interessar més o menys, però d'entendre-ho, ho entenen tot. De vegades els reclamo l'atenció accentuant lleugerament una acció perquè és important en la trama, però res més.

La Lila fa hores que dorm. La Claire m'explica que a l'escola presumeix que el seu pare és pallasso. Els dies que en Leandre la va a buscar, tota la classe coreja: «Pallasso, pallasso!». Un dia, un senyor els va renyar: «Nens, això no es diu!». Aquest senyor encara no sabia que els pallassos —els bons pallassos— són persones que saben transformar les emocions en art. Però ara vosaltres sí que ho sabeu.

JORDI JANÉ¹

1. JORDI JANÉ: «Leandre, l'aventura de ser pallasso», dins *Cavall Fort*, 1020 (gener de 2005).